

Nekrológ

Dr. Birkás János (1934-2025)

Birkás János 1934. március 1-én született Székesfehérváron. A fehérvári József Attila Gimnáziumban érettségizett 1952-ben. Érettségi után felvételt nyert a szegedi József Attila Tudományegyetem geológia szakára, később felvette a földrajz tanári szakot. 1955-ben a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karára került térképész szakra. 1957-ben fejezte be egyetemi tanulmányait földrajz - térképész szakon. Egyetemi doktori címét 1980-ban az ELTE Természettudományi Karán szerezte meg.

A Kartográfiai Vállalatnál kezdett dolgozni, mint térképszerkesztő. 1959-től terepfelmérő topográfus, 1964-től alcsoport vezető, 1966-tól terepes csoportvezető. 1971-ig dolgozott a vállalatnál.

1971-ben a székesfehérvári Felsőfokú Földmérési Technikum Fotogrammetriai és Topográfia tanszékére került. Tantárgyfelelős oktatója volt a Topográfia c. tantárgynak. 1972-ben az intézmény a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemhez került, mint Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar. A Kar megalakulásától kezdve főiskolai adjunktusként a Fotogrammetriai Tanszéken a Topográfia tantárgy, majd az új kari tanterv bevezetése után a Geomorfológia és Térképkészítési technológiák tantárgyak felelős oktatója volt. 1995-ben vonult nyugdíjba.

Szakmai tevékenysége sokoldalú. 1974-ben a Topográfia I., 1975-ben a Topográfia II., majd 1979-ben a Geomorfológia és a Térképkészítési technológiák c. jegyzeteket készítette el. Szervezte és összeállította a tanszék ásvány- és kőzetgyűjteményét. Széleskörű szakmai kapcsolatai révén nagyon sok ún. KK munkában vett részt, azokat szervezte és irányította.

Az oktatásban fegyelmezett, magas színvonalú munkát végzett. Szívesen foglalkozott a hallgatókkal. Emlékezetes

tanulmányutakat szervezett hallgatóinak. Elismerésre méltó módon foglalkozott a hallgatókkal tanórákon kívül is. A selmeci diák hagyományok ápolása az egyik legfontosabb ehhez kapcsolódó tevékenysége volt. Az évfolyam találkozókra rendszeresen eljött, volt hallgatói mindig szeretettel vették körül.

1977-1979 között közreműködött a Geodéziai Bibliográfia III. szerkesztésében. 1973-tól részt vett és részben szervezte a Fejérmegyei földrajzi névgyűjtést. Erről a tevékenységéről több helyen tartott előadást. Oktató munkája mellett geomorfológiai tanulmányokkal, a digitális domborzatmodellel, a numerikus topográfia módszereivel, a topográfiai felmérés, térképezés és a számítástechnika kapcsolatának fejlesztésével foglalkozott. Tagja volt az MTA Térképészeti Albizottságának, a megyei Honismereti Bizottságnak, a TIT megyei szervezete vezetőségének.

Eddig a száraz tények, de János sokkal több volt ezeknél. A szó legnemesebb értelmében vett ember volt, igazi családapa, igazi jó kolléga. Szeretettel beszélt mindig családjáról, feleségéről és gyermekeiről (Ildikóról és Jánosról), később unokáiról. A tanszék, de az egész főiskolai közösség aktív tagja volt. Nekem TDK konzulensem, majd záródolgozati (ma: szakdolgozati) konzulensem volt. Később is segített, támogattott, mint fiatal kollégát. Sokat tanultam tőle szakmai és más téren is egyaránt. Megszerettette velem a topográfiát, annak minden elemét. A terepgyakorlatokon és a szakmai kirándulásokon a szakma szeretetét, a tárgy iránti elkötelezettségét mutatta meg nekünk. Büszke vagyok arra, hogy a tőle tanultakat, mikor átvettem a Topográfia tárgy oktatását, később felhasználhattam, a tőle kapott biztos szakmai ismeretekre támaszkodhattam.

A selmeci diák hagyományok ápolása során is sokat dolgoztunk együtt. A szakestélyek szervezésében, a szakmai, topográfiai és a szlovákiai kirándulásokon segíthettem a munkáját, közben tanulva, elveszeve tőle azt a tudást, amivel rendelkezett.

Halála az egész GEO-s közösséget megrendítette. Ezt bizonyítja az a rengeteg bejegyzés, amit a közösségi oldalakon olvashatunk. A bejegyzések közül, amiket volt hallgatói írtak, hármat szeretnék idézni, ami jellemző volt: „Szerencsés vagyok, hogy a diákja lehettem. Fantasztikus ember volt, szigorú, kökemény, mint a kőzet, de érzelmes, kedves és szerethető. Büszke vagyok és szerencsés, hogy tanított, megszerettette velem az országunkat, minden kis dombocskáját, folyókanyarulatát, suvadásokat és löszfalait, hegyeit. Köszönöm neki.”

János mostantól az égi sörmezőkről figyel ránk, onnan adja jótanácsait. A GEO oktatói, hallgatói nevében mondhatom, egy nagy űrt hagyott maga után.

Soha nem felejtünk, nyugodj békében.

Dr. Engler Péter

Óbudai Egyetem, Geoinformatikai Intézet